

Fremtidens Aarhus Universitet

Indledning

Uddannelse og særligt universitetsuddannelser er blevet et politiseret emne som dagligt diskuteres. Aarhus Universitet presses af dagsordner der stiller spørgsmålstejn ved universitetets grundsten nemlig sammenhængen mellem forskning og uddannelse. Aarhus Universitet forholder sig ikke aktivt til dagsordnerne men fokuserer i stedet på intern konkurrence universiteterne imellem og forsøger at positionere sig som en eliteinstitution. Politiseringen og universitetets passivitet kan potentielt resultere i et forandret uddannelsessystem, hvor universitetets rolle ændres markant. Der er derfor behov for, at deltage aktivt i uddannelsesdebatten og præge udviklingen i retningen mod det universitet Studenterrådet ønsker. Nærværende papir definerer netop dette. Hvad er et universitet og hvad skal Aarhus Universitet være for en størrelse. Papiret indeholder en historisk rammefortælling af universiteternes rolle i samfundet, en vision for fremtidens AU og en analyse af udfordringer for at nå visionen for fremtidens AU.

**Studenterrådet
ved Aarhus Universitet**

Fredrik Nielsens Vej 2-4
8000 Aarhus C

Tlf.: 87 15 38 64
kontor@sr.au.dk
sr.au.dk

Historisk rammefortælling

Universitetet har siden de første grundlæggelser omkring år 1200 været lærdomsbevarende og formidlende organiseringer. De første universiteter opstod i slutningen af 1100- og begyndelsen af 1200-tallet og kunne dannes af de i en given by forsamlede studerende, som det var tilfældet med Bologna, eller de i en given by forsamlede lærere, som det var tilfældet med Paris. Lærer og studerende allieredes med henblik på at opnå myndighedernes anerkendelse, juridisk beskyttelse og korporativ autonomi med henblik på at få tildelt rettigheder og privilegier til at undervise og uddele akademiske grader. Universiteterne blev i denne tid anerkendt og oprettet af kejsere, konger, fyrster, ærkebiskopper og andre med juridisk myndighed. I starten af 1200-tallet betegnes universiteter universitas grundet deres juridiske position som en stat i staten. Senere blev universiteterne betegnet studium generale fordi et universitet var en højere læreranstalt, med undervisning på samme sprog, nemlig latin, hvorfor man kunne optage studerende fra alle lande. Universitetet bestod af fire fakulteter, det teologiske, det juridiske, det medicinske og artes-fakultetet der senere blev det filosofiske fakultet. De første universiteter var i høj grad ~~Provisionsskoler~~ da der var tale om skolastiske embedsstudier med henblik på de klassiske embeder; præst, jurist og læge. Prioriteringen af de fire fakulteter, med det filosofiske fakultet som værende de andre fakulteter underlegent, var en af hovedårsagerne til de tanker der kom til at være grundlæggende for den humboldtske universitetstradition.

Sammen med universiteternes opståen opstod der fra midten af 1200-tallet såkaldte kollegier (f.eks. Collège de Sorbonne). Dette var klosteragtige sammenslutninger, hvor lærer og studerende levede tæt sammen. Kollegierne var private og verdslige organiseringer, der stod for

undervisningen mens universitetet og fakulteterne stod for eksamen og tildelingen af de akademiske grader. De tidlige kollegier blev inspirationen til det engelske og amerikanske uddannelsessystem.

Med oplysningstiden begyndte universiteternes tilknytning til de religiøse magter for alvor at blive sat under pres. Her opstod universitetet i Halle og universitetet i Göttinger. Begge byggede på tanken om nytteorienterede uddannelser men med fokus på frie videnskabelige studier og ikke religiøs ortodoksi. På Göttinger finder vi blandt andet seminar-undervisningsformen, hvor lærer og studerende arbejder sammen om videnskabelige problemstillinger til stor inspiration for Kant og Humboldt. Her begyndte universiteterne også at gå fra at være rene undervisningsinstanser til også at være forskningsinstanser.

Omkring 1800 og frem diskuterede man for alvor universiteternes formål og eksistensberettigelse. Kant var en af de første til at betvivle underprioriteringen af det filosofiske fakultet og mente, at det filosofiske fakultet skulle have en sandhedsfunktion, ved at kunne blande sig i de øvre lærdomme og gøre den til genstand for prøve og kritik til fordel for videnskaben. En videnskab der søgte sandheden. Kant mente ikke, at universitetet kunne reduceres til nytteformål uden at ophøre med at være et universitet. Konsekvensen ville nemlig være en opløsning i specialskoler. På den måde kan det filosofiske fakultet også siges at binde videnskaben sammen i en søgen mod sandheden, *'et moderne universitet må sætte sandheden eller retter vilje til sandhed og ikke nytte højest. Derfor må statens indflydelse på universitetets indre anliggende begrænses og samtidig må enhver lærdom, nyttig eller unyttig, ethvert fag og fakultet og enhver lærd finde sig i at blive kritiseret ud fra fornuftens og sandhedens målestok.'* På baggrund af Kants tanker om et autonomt universitet voksede den tyske idealisme og det vi i dag kender som den klassiske humboldtske tradition. Dette skete med grundlæggelsen af universitetet i Berlin, hvor det filosofiske fakultet fik en fornyet status, og hvor universitetet var bygget på en forening af forskning og uddannelse. Det humboldtske universitet gjorde op med adskillelsen af forskning og uddannelse som man så på f.eks. Oxford, hvor kollegier var lærdomsinstitutioner mens forskningen var et privatfinansieret anliggende. På det humboldtske universitet var universitets rolle at fremme og sikre 'dannelse gennem videnskab', hvilket skete gennem en forening af forskning og uddannelse. Dannelse var et centralt begreb og stammede fra Kants opfattelse af dannelse som etisk-æstetisk selvpraksis. Individet skulle have lov til at blive selvbestemmende og myndigt menneske, hvor menneskets bestemmelse som et frit og selvaktiverende væsen er indeholdt i det selv. Det handlede om aktivering af den enkeltes etisk-æstetiske selvforhold med henblik på at få den ydre livsform til at stemme overens med den indre karakter. Formålet med universitetet var altså ikke statslige nyttekalkyler men individets dannelse, hvorfor statslig indblanding kunne være direkte ødelæggende for sagens væsen.

At de europæiske universiteter bygger på en historie om dannelse og autonomi, betyder ikke, at de engelske og amerikanske colleges ikke også bygger på dannelsesidealer. De 4-årige collegeuddannelser kan nemlig ses som et dannelsesprojekt, hvor krav om forskellige fag fra mere end ét fakultet er et udtryk for et ønske om almen dannelse. Når det er sagt er der ikke på samme måde en kobling mellem forskning og uddannelse, som var et centralt element i sikringen af dannelse i den humboldtske tradition.

De humboldtske principper spredtes til Vesten og resten af verdenen op gennem 1800-tallet og de fleste universiteter tilkendte sig i mere eller mindre grad til principperne. Principperne har dog i

praksis ikke vist sig at skabe entydigt gode tendenser. Universiteterne var nemlig alle elitære institutioner der kun uddannede det øverste samfundslag. Derudover gjorde det humboldtske universitet ikke op med en række uheldige styreformer såsom professorvældet. Efter 2. verdenskrig kritiserede studenterbevægelsen professorvældet for at være udemokratisk og topstyret. Det gamle hierarki på universiteterne var reaktionært og ude af stand til at omstille sig til samfundsudviklingen og behovene hos befolkningen. Studenterbevægelsens massive kritik af strukturen og udviklingen på universiteterne resulterede i en ny styrelseslov i 1970 i Danmark, som indførte universitetsdemokratiet med studienævn, akademisk råd og konsistorium, hvor både studerende og administrativ personale også havde en stemme.

Den offentlige debat af universiteternes struktur og formål førte til et større fokus på universitetsrolle, som stadig præger den nationale debat i dag. Kravene fra de studerende om samfundsrelevante universiteter vandt indpas i forståelsen af universiteterne. Universiteterne havde ikke længere monopol på viden for videns egen skyld, men skulle udfylde et behov i samfundet ved at uddanne den næste generation og ikke blot en snæver elite samt levere forskning af høj kvalitet til gavn for samfundet. På sin vis en tilbagegang til de humboldtske principper, men med et klart fokus på samfundsrelevansen.

Uanset hvor i universitetshistorien man kigger, så er værdier som dannelse og autonomi helt centrale i forhold til universiteternes formål og rolle i samfundet. Derudover er der til stadighed en opfattelse af, at universiteterne bør sammentænke forskning og uddannelse. Universiteterne har dog gennem tiden haft varierende fokus på universitetets formål som enten leverance af embedsstudier eller leverance af sandhed.

Fremtidens Aarhus Universitet

I dette afsnit beskriver vi vores opfattelse af, hvad et universitet er og bør være. Vi trækker på en række af de i historien fremlagte værdier, men anerkender vigtigheden af universitetets relation til det omkringliggende samfund.

Studenterrådet anser et universitet for at være en højere læreanstalt, hvor forskningsvirksomhed leder til nye erkendelser for forskere og studerende samt fordrer menneskers dannelse. Der er mange forestillinger om, hvordan det sikres. I det følgende præsenteres vi vores bud på netop dette.

Aarhus Universitet skal bidrage med dannelse og erkendelse for studerende og forskere. Det kan kun ske i et samspil mellem uddannelse og forskning, og de to bør derfor ses som to sider af samme sag. På den måde skabes det bedste fundament for tilegnelsen af nye erkendelser. Samtidig er det universitetets opgave at bidrage med nye indsigter, der er med til at udvikle samfundet. Således er den nyeste forskning og samfundsudviklingen gensidigt påvirket af hinanden. Universitetet leverer ikke blot et produkt til det omgivne samfund, men et aktivt bidrag til det omgivne samfund. Samfundet spiller ind på universitetet i den forstand, at samfundet og omverdenen er forskningsobjektet. Samtidig er samfundet afhængig af de forskningsresultater, universitetet kan levere, og den uddannelse borgerne modtager.

Det styrende paradigme for Aarhus Universitet skal være forskningsbaseret uddannelse. Med forskningsbaseret uddannelse forstås en undervisningsform, hvor studerende kan prøve kræfter med at bedrive forskningen selv. Forskningsbaseret uddannelse er endvidere undervisning der tager udgangspunkt i de nyeste resultater og de nyeste metoder inden for det givne område, og som giver de studerende mulighed til at modtage undervisningen af forskere. Undervisningen giver de studerende forståelse for fagets forskningsmetoder og kundskaber i og erfaringer med selv at bedrive forskning. At en uddannelse er forskningsbaseret, betyder endvidere, at undervisning og forskningsarbejdet spiller sammen i et fagligt miljø, hvor de studerende får mulighed for at give værdifuldt med- og modspil til forskerne.

Uddannelser på Aarhus Universitet skal baseres på medbestemmelse og demokrati. For det første, fordi evnen til at forholde sig kritisk til den modtagne undervisning, og at udfordre og stille spørgsmål er en nødvendig forudsætning for forskningsbaseret undervisning. For det andet, fordi undervisningen dermed fordrer en dannelse baseret på demokratisk forståelse, selvindsigt og engagement i ens hverdag og i samfundet. For det tredje fordi medbestemmelse og demokrati giver ejerskab og medansvar og det er fundamentalt for et universitet, at de studerende har ejerskab og medansvar for deres universitet.

Med forskningsbaseret uddannelse opnås således et samspil mellem forskere og studerende, hvor begge bidrager med noget, og man sikrer det abstraktionsniveau, der er nødvendigt for at nye erkendelser kan tilvejebringes. Indeholdt i nogle undervisningsforløb kan med fordel være feltarbejde og praktiske erfaringer, men med en forskningsbaseret uddannelse er det styrende princip, at disse erfaringer sætter de forskellige skoler inden for ens faglighed i spil.

Universitetets organisering skal bæres af stærke kernefagligheder. Mellem disse kernefagligheder kan tværgående samarbejder forekomme, hvor forskningsmæssige overvejelser motiverer dette. Samme principper skal være bærende for den fysiske organisering af Aarhus Universitet, hvor der skal tilstræbes samlede campusmiljøer som med de gamle kollegier (f.eks. Collégé de Sorbonne). Campusmiljøet rummer muligheder for, at forskere og studerende mødes såvel inden for som på tværs af faglige discipliner. Når man mødes på tværs opnås unikke muligheder for nysgerrighed, kritisk stillingtagen og udfordring af hinandens fagligheder mens grænseflader kan udforskes med henblik på etableringen af nye forskningsfelter.

Studenterrådet forestiller sig således fremtidens Aarhus Universitet som værende en højere læreanstalt, hvor al undervisning er forskningsbaseret og hvor forskning og undervisning leder til nye erkendelser for forskere og studerende samt fordrer menneskers dannelse.

Udfordringer for opnåelsen af fremtidens Aarhus Universitet

Vores bud på fremtidens AU er som nævnt inspireret af en række gamle værdier og idealer, men er langt fra de universiteter vi ser i dag. De seneste år har udfordret og lagt ekstra pres på universiteterne i Danmark. Den øgede konkurrence mellem universiteterne, en studiefremdriftsreform og et voksende fokus på kvaliteten og relevansen af de videregående uddannelser er alle centrale faktorer, som udfordrer universitetets tilvejebringelse af erkendelse og dannelse. Udviklingen i uddannelsespolitikken kan ses som en tilbagegang til postskolastiske embedsstudier, hvor klare

velafgrænsede kompetencer prioriteres højt. Derudover præges universitetspolitikken af en indførelse af markedslignende forhold, som tvinger universiteterne til, at tænke i dimittender som værende produkter og ikke som værende hele, dannede individer der er klar til at deltage aktivt i samfundsudviklingen gennem kritisk stillingtagen og anvendelse af de akademiske metoder.

Nedenfor belyser og forholder vi os til en række konkrete udfordringer, nemlig konkurrencen mellem universiteterne, studiefremdriftsreformen og fokus på kvalitet som værende lig relevans. Disse udfordringer er hæmmende for at lykkes med at skabe fremtidens Aarhus Universitet.

Konkurrence mellem universiteterne

En vigtig faktor for at forstå den nuværende situation for AU er den voksende interne konkurrence mellem universiteterne i Danmark og internationalt. De konkurrenceudsatte parametre er primært taxameterpenge og eksterne forskningsbevillinger. Hensigten med at øge konkurrence var, at denne ville sikre kvaliteten af universiteterne og gøre disse til mere effektive institutioner. Konkurrencen skaber dog nogle negative effekter pga. de incitamenter, som følger af den.

DSF påpeger blandt andet, at taxametersystemet skaber incitament til at sænke kvaliteten på uddannelserne. Dette sker på to måder. For det første skaber taxametersystemet incitament til at sikre en høj gennemførselsprocent, hvilket kan føre til en reduktion af de faglige krav, fordi flere vil bestå, hvis kravene er lavere, og dermed vil universitetet få flere penge. Desuden skaber taxametersystemet incitament at optage studerende på større hold, og dermed mindskes interaktionen mellem underviseren og den enkelte studerende. Når interaktionen mellem underviser og studerende mindskes bliver det sværere at skabe en forskningsbaseret undervisning, der motiverer og lægger op til selvstændig refleksion. I stedet bliver fokus flyttet til en gengivelse og en reproduktion af den eksisterende viden, og dermed mindskes de studerendes udbytte af undervisningen. Som studerende ønsker vi en uddannelse af høj kvalitet med mindre hold, som understøtter interaktionen mellem studerende og undervisere, og det er derfor vigtigt at begrænse de negative effekter af konkurrencen.

For det andet har konkurrencen om taxameterpengene medført et stort fokus på at tiltrække nye studerende, både gennem oprettelsen af nye uddannelser og en massiv investering i marketing og reklamer. Det stigende fokus på AU's eksterne omdømme skaber også et pres for at reducere de negative interne problemer på AU. Dette ses ved den øgede politisering af fx studiemiljøundersøgelsen, som i højere grad bruges som redskab i forhold til omdømme fremfor at løse problemer internt på AU. Konkurrencen om de studerende flytter således fokus og ressourcer fra at skabe en høj undervisningskvalitet og gode studie- og forskningsmiljøer til i stedet at brande AU uafhængigt af, hvordan det i virkeligheden forholder sig med de interne forhold. Vi mener, at AU's omdømme bedst sikres, ved at interne problematikker tages op og håndteres gennem inddragelse af studerende og medarbejdere og gennem stærke forskningsbaserede uddannelser. Kun ved at sikre demokratiske og inddragende processer og ved at fokusere på høj kvalitet kan vi opretholde et godt billede udadtil og dermed sikre tilgangen af studerende i fremtiden.

Universiteternes anden primære indtægt, de eksterne forskningsbevillinger er også konkurrenceudsatte. Eksterne forskningsmidler er i dag så essentiel en del af universiteternes økonomi, at finansloven tilsigter eksterne midler, som en naturlig del af universitets samlede budget, hvormed de eksterne midler bliver essentielt for den fortsatte drift af universitetet. Det betyder, at

universiteterne for ikke at få underskud, er nødt til at sikre sig forskningsbevillinger, der minimum tilsvarende størrelsen i budgettet. Universiteterne er derfor i hård konkurrence med hinanden om at tiltrække forskningsmidler. Konkurrencen om forskningsbevillinger kan kun foregå på to parametre; kvalitet og universiteternes krav til bevillingerne. Da ingen vil gå på kompromis med kvaliteten, bliver kravene til bevillingerne den primære arena for konkurrence. Det har den konsekvens, at forskningsbevillinger ofte kun dækker selve forskningen og ikke undervisning og administration. Konkurrencen om de eksterne forskningsbevillinger har derfor mindst to negative konsekvenser. For det første er det problematisk, at universitetet er så afhængigt af eksterne bevillinger, at det mister autonomi i forhold til hvad, der skal forskes i. For det andet betyder de lave krav til bevillingerne, at forskere kan frikøbes fra deres undervisningsforpligtelser, hvorved forskning og uddannelse adskilles, og de studerende undervises ikke længere i den nyeste viden inden for det givne felt. Hvis AU blot hæver kravene til de eksterne bevillinger, er der risiko for, at AU ikke finder den nødvendige finansiering til driften af universitetet, og det kan derfor være svært at gøre alene. Vi mener dog, at AU skal arbejde for at mindske de negative effekter af konkurrencen og lægge pres på, for at universiteterne i fællesskab kræver penge til undervisning, når der gives penge til forskning. Det vil ikke blot være i de studerendes og universitetets interesse, men også bevillingsgivernes interesse, at de studerende er bedst muligt uddannet inden for netop den nyeste forskning, når de kommer ud på arbejdsmarkedet.

Vi mener desuden, at AU i samarbejdet med de andre universiteter kan gøre mere for videndeling mellem universiteterne, så universiteterne ikke blot konkurrerer om penge til at forske, men også arbejder sammen om at sikre, at den viden, der skabes, ikke blot kommer bevillingsgiverne til gavn, men også de studerende og det omgivende samfund. Dette kan imødekommes på to måder. For det første kan man arbejde mere for, at forskere har undervisningsforpligtelser på de universiteter, hvor deres forskning kan være gavnligt for de faglige miljøer. For det andet bør forskningsresultater og undervisningsforløb gøres offentligt tilgængeligt, således at det i højere grad kan komme til gavn for samfundet.

Studenterrådet mener således:

- At gennemførselsprocenten aldrig må bruges som undskyldning for at sænke kvaliteten.
- At forskningsbaseret uddannelse skal sikres ved undervisning på mindre hold.
- At beslutninger skal træffes gennem inddragende og demokratiske processer.
- At der skal samarbejdes mere mellem universiteterne om videndeling til brug i undervisningen.
- At alle forskere skal undervise
- At Aarhus universitet skal sikre en øget inddækning til administration og undervisning på eksterne forskningsbevillinger

Hurtigere igennem

En anden vigtig udfordring for en udvikling i retning mod et forskningsbaseret universitet med fokus på erkendelse og dannelse, er studiefremdriftsreformen og hurtigere igennem-dagsordenen. Reformen og dagsordenen, i det hele taget, er den politiske reaktion på, at store årgange på arbejdsmarkedet, snart vil gå på pension og dermed skabe et stort behov for ny arbejdskraft. Derudover har universiteternes ændring fra at være elitære autonome institutioner til at være brede

masseuddannende institutioner medført et øget optag, som politikerne har svært ved at finansiere. Ønsket om at uddanne flere for færre penge og på kortere tid, er udmøntet i en studiefremdriftsreform, som tvinger de studerende til at tilmelde sig nye kurser og fjerner muligheden for at framelde eksamen, medmindre der gives dispensation fra studienævnet. Dette udfordrer fleksibiliteten for at tilrettelægge sit eget studieforløb og har den konsekvens, at de studerende alle tilbydes færdige studiepakker. Sådanne studiepakker er et potentielt skridt i retning mod skolastiske studier, hvor man pga. manglende tid til fordybelse og manglende fleksibilitet som kunne muliggør fordybelse inden for særlige områder, risikerer en reproduktion af viden inden for særligt definerede områder. På forhånd definerede områder mindsker nemlig muligheden for at erkende og tillære nye indsigter inden for alternative områder, som vil kunne udvikle faget i en ny retning og have positive effekter på faget og samfundet som helhed. Kun gennem erkendelse, dannelse og tillæring af nye indsigter kan universitetet i en vekselvirkning med samfundet udvikle fag og samfund i nye retninger. Vi mener derfor, at Aarhus Universitet skal sikre muligheden for fleksibiliteten i uddannelser.

En anden mulig konsekvens af fremdriftsreformen er et øget antal dispensationsansøgninger fra studerende, som ikke nødvendigvis er i stand til at erkende på samme korte tid som andre studerende. Dette øger presset på studienævnene, som vil komme til at behandle de mange dispensationsansøgninger. Et sådant pres, har på en række universiteter resulteret i afgivelse af kompetencer fra studienævn til administration. Dette er potentielt ødelæggende for sikringen af studienævnenes videre eksistens. Afgivelse af kompetence til ikke-demokratiske organer legitimerer nemlig behandlingen af faglige spørgsmål i organer, hvor hverken forskere eller studerende er repræsenteret. Som nævnt er det dog samspillet mellem forskningen og uddannelse, og dermed også samspillet mellem forskere og studerende, der er altafgørende for udviklingen af fag og for muligheden for at tillære nye indsigter og opnå erkendelse og dannelse. En afgivelse af kompetencer fra studienævnene kan således i sidste ende betyde stagnerende fagmiljøer. Studenterrådet mener derfor også, at man skal sikre studienævnene fuld autonomi.

Studenterrådet mener således:

At universiteterne skal sikre størst mulig fleksibilitet i uddannelserne og på den måde fordre fordybelse og erkendelse inden for nye fagområder.

At Studienævnene skal sikres fuld autonomi.

Kvalitet og relevans

Den sidste faktor, som har betydning for opnåelsen af fremtidens AU, er de politiske intentioner om at sikre kvalitet og relevans i de videregående uddannelser. Sikringen skulle ske gennem nedsættelse af et udvalg, som udelukkende skulle beskæftige sig med kvalitet og relevans. Udvalget foreslog at man ændrer strukturen på universiteterne og begrænser optaget på kandidaterne. Dette har øget det politiske pres på retskravet, som hidtil har sikret en fuld uddannelse til alle bachelorer. Udvalget lægger i deres rapport op til en adskillelse mellem forskning/teori og praksis/anvendelsesorienterede elementer af uddannelserne. Sammenholdt med den nye struktur er dette et reelt opgør med det traditionelle særkende ved uddannelserne på universiteterne, nemlig den forskningsbaseret uddannelse. Desuden lægger det et meget individualistisk fokus på universitetsuddannelserne, at deres eneste formål er at uddanne kandidater, der kan varetage et givent job. Der er således indledende tre vigtige momenter i forhold til kvalitets og relevansdebatten. For det første er begrænsningen af tilgangen til kandidatuddannelserne en fratagelse af muligheden for at

specialisere sig. For det andet italesætter man en arbitrær frakobling af teori og anvendelse, som strider mod vores forestilling om vekselforholdet mellem universitetet og samfundet. For det tredje ændres fokus på uddannelse og universitet, som et sted der fordrer læring, diskussion og fordybelse, til ensidigt at være en beskæftigelsesfremmende aktivitet.

Dette er problematisk af flere årsager. I forhold til retskravet vil en evt. begrænsning af de studerendes retskrav resultere i, at færre kan opnå den uddannelse, som de er interesseret i og forventeligt kvalificeret til. Endvidere vil det forcere oprettelsen af et bachelorarbejdsmarked, som ikke eksisterer på nuværende tidspunkt. Dette vil ikke være resultatet af et valg hos den enkelte studerende eller efterspørgsel på den type arbejdskraft, men er udelukkende politisk motiveret. Et bachelorarbejdsmarked er ikke negativt i sig selv, men rejser nogle udfordringer i forhold til strukturen af forløbene på de fleste uddannelser på AU. Her er langt de fleste bacheloruddannelser mindre forskningsbaserede og fremmer ikke i sig selv det initiativ og sammenspil med samfundet, som må forventes. Dette kommer i langt højere grad i spil på kandidatuddannelserne, hvor mulighederne for specialisering ligeledes vokser. Et bachelorarbejdsmarked kan således godt lade sig gøre, men det kræver at sammensillet mellem forskning og uddannelse intensiveres voldsomt på bacheloruddannelserne. Det vil således kræve en ændret forståelse af formålet med bachelordelen, hvis det forsat skal sikres at uddannede besidder den nødvendige viden og kan sætte den i spil til gavn for samfundet. I stedet for at fjerne retskravet bør man udvide retskravet, så den studerende har mulighed for arbejde mellem bachelor og kandidat. Dette vil både sikre, at studerende ikke afbrydes i deres uddannelsesforløb, at de studerende er i stand til at færdiggøre deres uddannelse, samt at der opstår en reel efterspørgsel på arbejdsmarkedet efter bachelorer fra universitet.

Hertil kunne man også forstærke samfundsengagementet. Udover at udvide retskravet kunne man åbne mere op for efteruddannelse både af dimittender og borgere med en anden uddannelsesmæssig baggrund. Dette kunne gøres gennem eksisterende udvalgte kurser og fag, men kunne også gøres gennem tilrettelagte valgfag, som er specifikt rettet mod efteruddannelse eller andre faggrupper.

Studenterrådet mener:

- At al undervisning skal være forskningsbaseret
- At en afskaffelse af retskravet begrænser adgangen til uddannelse og fordybelse. Derfor bør man udvide retskravet
- At Aarhus Universitet i højere grad skal tilbyde efteruddannelse til dimittender samt tilbyde kurser rettet mod andre faggrupper

Konklusion

Nærværende papir er et udtryk for en politisk stillingtagen til, hvad Studenterrådet mener Aarhus universitet er og skal være. Studenterrådet mener, at Aarhus Universitet skal være en højere læreanstalt, hvor forskningsvirksomhed leder til nye erkendelser for forskere og studerende samt fordrer menneskers dannelse. Det styrende paradigme er forskningsbaseret uddannelse og medbestemmelse og medinddragelse. I søgen mod at opnå vores vision for Aarhus Universitet identificerer Studenterrådet en række konkrete udfordringer. 1) konkurrencen mellem universiteterne 2)

kvalitets- og relevansdagsordenen samt 3) hurtigere-igennem- dagsordenen. For at overkomme disse udfordringer mener Studenterrådet

- At gennemførselsprocenten aldrig må bruges som undskyldning for at sænke kvaliteten.
- At forskningsbaseret uddannelse skal sikres ved undervisning på mindre hold.
- At beslutninger skal træffes gennem inddragende og demokratiske processer.
- At der skal samarbejdes mere mellem universiteterne om videndeling til brug i undervisningen.
- At alle forskere skal undervise
- At Aarhus Universitet skal sikre en øget inddækning til administration og undervisning på eksterne forskningsbevillinger
- At universiteterne skal sikre størst mulig fleksibilitet i uddannelserne og på den måde fordre fordybelse og erkendelse inden for nye fagområder.
- At studienævnene skal sikres fuld autonomi.
- At al undervisning skal være forskningsbaseret
- At en afskaffelse af retskravet begrænser adgangen til uddannelse og fordybelse. Derfor bør man udvide retskravet
- At Aarhus Universitet i højere grad skal tilbyde efteruddannelse til dimittender samt tilbyde kurser rettet mod andre faggrupper